ПРОЛЕТАРІ ВСІХ КРАЇН, ЄДНАЙТЕСЯ!

РІК ВИДАННЯ XIV

Червоне Запоріжжя

ОРГАН ЗАПОРІЗЬКОГО ОБКОМУ І МІСЬКОМУ КП(б)У ТА ОБЛАСНОЇ РАДИ ДЕПУТАТІВ ТРУДЯЩИХ

№ 230 (5432) | СЕРЕДА, 4 ЖОВТНЯ 1944 РОКУ | Ціна 20 коп.

В ВУЗ'ах почався учбовий рік

На четвертому році кривавої, жорстокої війни, при 180 тому, почались заняття в ВУЗ'ах нашої країни. Сьомого року, коли на фронтах Вітчизняної війни точаться вирішальні бої, що забезпечують все їх фашистському лігву, рокам підготовки кадрів вищої кваліфікації нашої славної молодежі, що, вибуть, його можна порівняти лише з роками війни.

За двадцять літ'ерання радянської влади. Промисловості, сільського господарству необхідні нові загони радянської інтелігенції. Свідчення цього красномовно говорить про неухильне зростання мережі вищих учбових закладів, зокрема мережі Запорізького краю.

Ще не минуло й року з дня визволення від німецьких загарбників рідних місцевостей, а в Українській республіці вже повернули роботу 258 ВУЗ'ів, десятки науково-дослідницьких інститутів, сільськогосподарських обсерваторій. ВУЗ'и відбудовані також сильно, як і заново, не шкодують беззаперечно для цього.

В Запорізькій області, як відомо, на сторожі мирної інституторської Вітчизни і зараз знаходяться у ВУЗ'ах, що існували в області до війни (в окремих випадках лише загальні профіль навчання). Рукава університету, інститутів, студентів відбудовано учбові корпуси інститутів, клініки, гуртожитки.

Так на заставі до Запорізького педагогічного інституту кровного однотипного вікопомного, той же великого його корпус. Уміщалось 4 тисячі залів, сьогодні і просторих, на 250—300 слухачів 3 найпросторіших і найвеселіших кутків, наших клінік, конференційних аудиторій, призначені для його основного факультету. Інше просторого факультету Е. С. Гуня, завідуючий кафедрою Ф. М. Федорова, завідуючий біологічних наук О. М. Шевцов, викладачі А. І. Виноградов, А. І. Воронін, В. І. Бірз, разом з іншими вернулися на студентську, працювати, як справжні патріоти. Багато їх героїчних вчинів. Свої наукові праці, плани, винаходи, теоретичні роботи, штудерства. Чудова обладнані 28 аудиторій, чисельні учбові кабінети та лабораторії, бібліотека. Багато — все віддано на службу студентів. Добре відпочивши до початку занять в Великоанадольському інституті інженерів-механіків сільського господарства та в Осипенківському педагогічному інституті.

Трудно не вважати сказати, що встановлення Запорізького загальноучбового інституту та Мелітопольського педагогічного так само постійно пустили корінь за ці роки суворої. Там не більше ніж відновлювали приміщення, але й не потурбувались про те, щоб поширити потребну площадь для, скажем за сесію. У школах було 5 по великому комплекту приладів, склад, мебелі і зош.

Величезні завдання покладені на працівників нашої школи. Треба, щоб за здійснення їх виганяючись кадри кваліфікованих викладачів та студентів повного ВУЗ'а з перших же днів навчання.

Цього року значна увагова особливій силі студентства. В основному інститут комплектується з числа закінчивших Кагальницьку, рубіж на тих самих приєднавшись за слова. Вони пристарано пригнуть лавки. На денності ходять повинні працювати не тільки професори та педагоги, але й наукові працівники кабінетів, лабораторій та бібліотек.

Треба рішуче покінчити якість викладання окремих дисциплін, приділяти їх на більш високому науковому та ідейно-теоретичному рівні. З особливою увагою треба поставитись до викладання основ марксизму-ленінізму. Що кафедру ще не всюди укомплектовано. Для цього їх завідуючі викладачами мають інші предмети через перевантаженість їх на основній роботі. Можна організації повинні дозволяти, щоб особи, зарахований викладачами цього важливого предмету, без вирішень могли б потрапляти до лекцій і регулярно читати їх.

Пільги зрозуміло, що військові інвалідами студентства, значення славних бойових традицій Червоної Армії мають бути постійні зразком. Тому дуже уважним слід поставитись і до рекомендованих кафедр військової підготовки.

Широке поле діяльності відкриває комсомольським організаціям вузів. Саме на них покладається велика відповідальність за постановку масової роботи в інституті.

Весь учбовий процес має бути організований так, щоб самостійна робота стала основним видом підготовки студентів, щоб кожен з них не лише був зайнятий тим, але й навчився працювати самостійно і вміло. Перед студентами треба поставити найбільші вимоги, щоб вони зрозуміли, що тільки тривалими дуже буде можна їм Батьківщині при тім, що за науки можна вирвати зорота з тільки тій умові розвитку її сучасних вершин, тім, не дивитись вгору, спотикаючись й пам'ятаючи прислів'я.

Не забувати на те, що велика вимушені війни викликали величезні потрати, радянська держава виділяє понад 4 мільярди карбованців для розширення мережі та середньої школи. В цільна рахів більшою стипендіальний фонд та ресурси, що відстрочаються та грошовою допомогою студентів.

Все це чудово розуміють працівники наших учбових закладів. Вони зосередяться, свої кадри, які вони готують, були надійними, щоб вони були справжніми рухом вперед культури та науку нашої великої Вітчизни.

ГОЛОВОЮ РАДАУРРОМУ ЕСТОНСЬКОЇ РСР ПРИЗНАЧЕНО ТОВ. А. ВЕЙНЕРА

ТАЛЛІН, 2 жовтня. (ТАРС). Президія Верховної Ради Естонської Радянської Соціалістичної Республіки призначила Головою Ради Народних Комісарів Естонської РСР тов. А. Вейнера.

ТОВ. Н. Г. КАРОТАМІМ—ПЕРШИЙ СЕКРЕТАР ЦК КП(б) ЕСТОНІЇ

ТАЛЛІН, 2 жовтня. (ТАРС). Пленум Центрального Комітету КП(б) Естонії, що відбувся, обрав першим секретарем ЦК КП(б) Естонії тов. Н. Г. Каротамм.

Перемога ахсуїнських бавовнярів

БАКУ. (По телеграфу). Встрічаючи з соціалістичні змаганню з хлібоборами — трудящими Білозерського району, Запорізької області, колгоспники і колгоспниці Ахсуїнського району, імені славнозвісного орлятка-партизана Мамеда Ісрафілова, достроково виконали свої зобов'язання по здачі державам бавовни.

Колгоспні бавовнярів радісно розповідають про свою перемогу у соціалістичному змаганні. 28 вересня, вирішуючи з товаришами, в короткий строк, вони зібрали решту свого державного зобов'язання. Всі 3.140 тонн бавовни-сирцю зараховані на заготовельних пунктах першим сортом.

Перемогу колгоспники району зібрали перевиконанням своїх зобов'язань. 548 гектарів вирогородньої площини, закріплені за колгоспами району, вже зібрали 7 тонн — по 15 тонн бавовни-сирцю з кожного гектара. Серед колгоспників «Перемоги» ім. Кірова, де головою тов. Ламонов, бригада фронтовиків, очолювана Тухтаровим Кулієвим, зі своєї ділянки зібрала по 17 тонн — по 35 тонн бавовни-сирцю з кожного гектара. Серед колгоспників «Перемоги комуни» імені Ілліча бригада, очолювана Ісмаїлом Ісмаїловим, зі своєї ділянки зібрала по 16 тонн з гектара.

Колгоспні бавовнярів району забезпечили виконання своїх зобов'язань. 548 гектарів вирогородньої площини, закріплені за колгоспами району, вже зібрали 7 тонн — по 15 тонн бавовни-сирцю з кожного гектара. Серед колгоспників «Перемоги комуни» імені Ілліча бригада, очолювана Ісмаїлом Ісмаїловим, зі своєї ділянки зібрала по 16 тонн з гектара.

Наступ XXIII річниці Великого Жовтня

ДНІПРОБУДІВЦІ ЗНОВУ ПЕРЕВИКОНАЛИ ПЛАН

Вперше, як і при попередніх місяці, передовий в області колектив відбудовників Дніпровської гідроелектростанції ім. Ленінського комсомолу рапортує уряду і партії про перевиконання програми.

План будівельно-монтажних робіт виконаний на 105 процентів, розібрано зруйнованого бетону і складових конструкцій становить 106 процентів.

Продовження змагання сприяло великому підвищенню продуктивності праці. У вересні денний виробіток на Дніпробуді досяг 110 процентів до плану.

ПІВМІЛЬЙОНА КАРБОВАНЦІВ ЕКОНОМІЇ

Інженерно-технічні працівники тресту Запоріжбуд готуються гідно зустрінути XXVII річницю Великого Жовтня і рапортами запорізьких будівельників інженерів і техніків активно допомагають технічні винаходи, що сприяють перемозі над ворогом.

Інженер-конструктор т. Ландовський спроектував замість дерев'яної перекрівлі опалубки для стиків залізобетонної арматури, металеву — з відходів. Від перебудови інженера Шатова Середа на Корчачках успішно завершується спорудження тонкостінних склепінь типу «Оболонь» по відбудованому архітектурній майстерні архітектора С. Інженер Соболевський запропонував на спорудженні фундаментів бетонів замість металоконструкцій і відслужений 50-тонний портальний кран ремонтно-механічному цеху — використати, за браком металу, сталеконструкції ротонди.

Великий економічний ефект дає механічний завод, запроваджений інженером дільниці Пилипенко т. Пилипенком і Гуровій. Для відбудовного будинку № 18-а (8 поверхів) були витягнуті з встановлені замість встановлених — цільнометалевих плити з рейкового перекриття конструкцій.

Все це дало можливість колективу «Запоріжбуду» заощадити велику кількість господарчих матеріалів і відчутних карбованців.

У ПЕРЕДОВОМУ КОЛЕКТИВІ ЗВ'ЯЗКІВЦІВ

Зв'язківці Осипенківського району, борючись за сталому побудову свого господарства, організованого перегін, закінчили перевірку у обласному апаратові роботами зв'язку і працюють передовий Червоний прапор обласної КП(б)У та обласному.

Готуючись до річниці визволення області від окупації, вони вложили сильно міжгрупами дві службових будинки, телефонізували 13 пікарів, відремонтували 13 пікарів, відремонтували радіоузел з 1.536 радіоточками в т. ін.

За перевиконання річного завдання по Запорізькій колектив стяг на стахановську вахту.

Чоннова, нач. конторки.
Будник, оперпост.
Петрова, головна робітниця.

Організували виплавлювання чавуна і сталі

Боротьба, що розгорнулась у перших днях на підприємствах міста безперервно за використання внутрішніх можливостей, дала перші позитивні наслідки. На підприємствах, де начальниками т. Матрофанов, керівні були зроблені технічні вдосконалення печі, вдалося перевиконати інженера т. Хоменка. Було виплавлено вперше чавун.

За прикладом підприємства, де начальником т. Матрофанов, низка підприємств та конкурс для середньовічних вогнів організований і на Дніпро-Чорноморському та Першотравневому заводах і на підприємствах місцевої промисловості. Це різко скоротить потребу в них привізних матеріалів та палива.

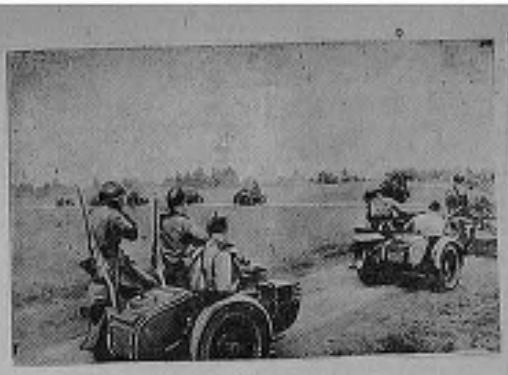

Біля скорострів Сейлові Пруст.

На фото: капітан радянської винищувальної бази на захопленій бойовому запасному.

Фото Ф. Кісіна. (Фотохроніка ТАРС).

ПАМ'ЯТНИКИ ГЕРОЯМ ВІТЧИЗНЯНОЇ ВІЙНИ

Кращі скульптори країни сконструюють пам'ятники героям Вітчизняної війни. Молодий скульптор С. Зуєнко збирає макету «Солдат-герой» показавши, як відображає генерал-лейтенанта Офросим і його найближчих противників. Скульптор готує проект пам'ятника генерал-армії Васутіну, який буде встановлено у Києві. На рішення уряду, в Білгороді повинен буде встановлений пам'ятник генерал-армії Ленковському. Проект цього пам'ятника замітили скульптор Н. Томський, ІПС ІЛЬЄСН і Комітет в справах мистецтва прибули вже до роботу Томського—проект пам'ятника Герою Радянського Союзу Дем. Чапаєві для міста Калінін.

В Орлі буде встановлено пам'ятник генерал-майору Гуртьєву. Проект робить архітектор Н. Тельнофейк. Ще пам'ятники генерал-лейтенантові танкових військ Родіну для міста Іллінці працює скульптор Г. Мотовилов. (ТАРС).

Від Радянського Інформбюро

Оперативне зведення за 3 жовтня

Військами Ленінградського фронту, в результаті якого проведеної десантної операції, висадили на Балтійському морі островом **Хіума (Дагё)**.

На південний схід від Тукка (місто Дротобічської області) наші війська, переборюючи опір на ближніх загородних противника важливих рубежів і населених пунктів, а також складів населених пунктів **Кільме, Хутар, Тарвасйок, Кавмерь, Вяхуя, Ахлоччо, Оккенерь, Рюшітка, Рожанкої Нівма, Волосовіке, Рожанкова Нівма, Кавмеканто** і знищили станційні **Ахвенне, Кисала**.

У Північній Трансільванії наші військові операції **Ніцтон** і залізничною станцією **Реіїв**, а також зайняли населені пункти **Ідіеш, Делеш, Алшо-Цзеч, Оросфалу**.

На південь і на південний захід від румунського міста Тімішоара, на північному березі **Дунаю**, наші війська перейшли румуно-югославський кордон і, зломивши опір німецьких військ, оволоділи на території Югославії містом і залізничним вузлом **Петровград (Велікі Бечкерек)**, містом і залізничним вузлом **Вршацъ**, містом **Сілі Прика** а також з боями зайняли понад 300 інших населених пунктів, в тому числі великі населені пункти **Кіеш, Плазарево, Ніка Тенеф, Ульмі, Жеваніво, Врачан Гай** і залізничні станції **Олександрово, Лазарево Сарчі, Ульмі, Врічне Гай, Ясенаво**.

На південь від румунського міста Турну-Северін наші війська з боями зайняли на території Югославії населені пункти **Тополницю, Кленовницю, Рудан Глава, Шашинці, Утвицю, Сланіцю, Нйукошеці, Малі Кикінцці, Дупляно, Корбунчно, Трнавці, Брестовіц, Сінопе, Матрінц, Гласовіце, Сакаю, Дубочаю, Малі Ястребац, Кокрінцці, Ротіпо, Біла Рікі.**

На інших ділянках фронту — розвідки розвідників.

За 2 жовтня в повітряних боях і вогнем зенітної артилерії збито 11 літаків противника.

* * *

Цінська Ленінградського фронту після операції висадили значних сухопутних противника на Балтійському морі — острова Хіума (Дагё). Наші десантні групи, що відділилися вчора рано на бронекатерах до острова, зустріли сильний вогневий опір ворога. Штурмовим ударом з моря і вогнем бронекатерів були придушені зосереджені в кількості батареї противника. Радянські передові підрозділи висадилися на острів і в результаті завзятого бою заволоділи містом. Незабаром на плацдарм було переправлено артилерію, самохідні гармати і піхоту. На плюсь сприяючого удару радянські частини з боями просунулися на 10—12 кілометрів вглиб острова. Всі трофеї всю під Хіумою могли взяти наші військові частини, повністю знищили острів від німецьких загарбників. Багато ситуаційних рибаків по лінії з великими нашими обозом. З боєм за острів Дагё розгорілися запеклі бої з цінськими артилерійськими німецькими протипожежними. Захоплено трофеї і багато полонених.

* * *

У Північній Трансільванії наші війська цілим фронтом рушили вперед. Успішно наступаючи, вони зломили опір ворога на правому березі, південніше міста Реїв. Видобувши сприятливі позиції, наші війська розширили прорив оборони, просунувши вперед на 6 кілометрів. Ворог, намагаючись затримати наступ наших військ, кинув в бій нові сили, що діють в цьому районі. Цілий артилерійських гармат, мінометних батарей, розташованих позиціями, вогнем своїм перешкоджали просуванню наших військ. Але, незважаючи на опір ворога, наші війська продовжували наступати. Вони зайняли більше 60 населених пунктів, серед яких **Ідіеш, Делеш, Алшо-Цзеч, Оросфалу**.

На південь від румунського міста Турну-Северін, на території Югославії, наші війська, що йдуть в напрямі головних військово-політичних міст, продовжували вчора запеклі бої з противником. Ворог, опираючись на кожному кроці, підтягує нові резерви, намагаючись затримати наступ наших військ. Але, незважаючи на опір ворога, наші війська просунулися вперед на 10 кілометрів і зайняли від населених пунктів. Населених пунктів Чернові Арай, які знаходяться на фашистського робства.

* * *

На 1-му Білорусському фронті наші літаки-розвідники виявили в одному районі скупчення військ і техніки противника. Групи штурмовиків під прикриттям винищувачів Сталінських ударів по цьому. Чотири літаки з цих ударів не повернулися. Але знищили противника 648, в тому числі було збито 3 літаки противника. Бойова і повітряно-кулеметна вогнем наші льотчики розбили скупчення ворожих військ і завдали їм тяжких втрат.

* * *

Авіація Червонопрапорного Балтійського флоту вчора в ніччю завдала удару по корабельних противника у Ризькій затоці. В результаті прямого влучення торпедою великого транспорту тоннажем в 10.000 тонн. Крім того, ще до цього було потоплено два сторожових корабля і один тральщик противника.

В ніч на 2 жовтня радянські літаки-бомбардувальники з винищувачів у Ризькій затоці 2 великих транспорти загальним тоннажем в 25 тисяч тонн.

Рідне зустрічання рішення виконання Запоріжжя

Фронтовий декадник хлібозаготівель

ХЛІБ—ДЕРЖАВІ!

ГУЛЯЙПОЛЕ. Безперервним потоком ідуть хлібні вози на заміни пункти. Вчора колгоспи державний план хлібозаготівель 16 колгоспів. Фронтовий декадник по завершенню плану хлібозаготівель не більш відомість актуальні колгоспників. Навіть тої колгоспи, як імені Молотова, імені Ілліча, що районного пункту графіка хлібозаготівель і вже наближаються до повного виконання своїх зобов'язань по хлібопоставках. Район виконано після до завершення плану хлібозаготівель.

ЧЕРКАСЬКЕ. У колгоспі імені Ілліча (голова колгоспу тов. Шкіра) все інше гарно, що не вражає на останній день, закотилось на хлібозаготівлі. Вчора колгосп завершив план по поставках хліба, відтягнувся, а також інші хліб до фонду Червоної Армії.

ВОЗНЕСЕНІВКА. Цілими рекордсменами в державному хлібозаготівлі 31 колгоспів району. Тягнуться до рослих виконання міста Запоріжжя, середні колгоспи виконують хліб у дні Берестя.

ЖЕЛІЗНЕ. Колгоспи району дружно відгукнулись з виконанням плану хлібопоставок. Вже виконали план три колгоспи. Завершили план радгосп «Комунарів і «Нагульо», що відстає радгосп «Перемагець». Тут багато обмолочного хліба лежить на токах, проте виконань перед урожайною зерно-вими.

ХОРТИЦЯ. 24 колгоспи Запорізького сільського району повністю виконали державний план хлібозаготівель. Голова колгоспів «Серп і Молот»—тов. Устенко, «13 років Жовтня»—тов. Стуліна, «Прапор ленінізму»—тов. Чернишенко, «Більшовик» тов.—Сидоро в інші організаційно виконує план хліба хорошим колгоспників і достроково виконали свою хлібозаготівель.

ВІЛЬНЯНСЬК. Зверхнім по всіх фронтових декадниках, що розгортаються, колгоспи району обмолочують виконку хліба на державний приймальні пункти. Чимало колгоспів, що розділ відставали, зараз виконують свій поточний графік виконання хліба.

Артіль «Комінтерн» значно попадала обмолот. На току йде робота вдень і вночі. Разом цей колгосп зібрав

ОРЮТЬ НА ЗВБ

ЮЖНО-МИКОЛАЇВКА. (Телефонограма). Передові колгоспи району імені Ворошилова, «Зоря» і «Комінтерн», виконали свої осінні сівби, продовжують сівбу озимих. Колгосп «Зоря» уже закінчив посів плану 10 вересня.

Одночасно з виконанням зобов'язань по хлібозаготівлях трудящі колгоспи імені Ворошилова, «Зоря» і «Комінтерн» успішно розгортають сівбу озимих. Орють зяб 3 в колгоспі імені Леніна.